

An Stoc

Tomár ó máille dá cùp i n-eagair.

LEABAR I. uimh V.

meitheamh, 1918.

DÁ PÍGINN A LUAC.

An Saozal.

an cozaó.

Leán-réim ar map cozaó, is fada ar bun é. Tá sé ar am aise agus dá mbu ar ball a torócaó ré. Torais ré gan móran ábhair. Ní raib fíor ag na daoine ar éigin an raib ábhair ar bit leir go raib ré ar fíobal. An muintir a torais é is dóca go raib fíor acu féin go-é an t-ábhair a bí leir. Ní raib meabair ar bit aghanne ar sup torais ré a' teannad linn féin. Tá gac aon taob a' leagan an mílleam ar an taob eile. Ní clumpeamuid-ne den rgeal anoir agus ní léigreamuid ac mprean an tSapanais, agus ar ndó' bí peiréan i gcomnuide ar an taob ceart, agus an duine nó an oream a bí ina aghair bí sé i n-aghair an cirt map baó é féin an ceart 7 is aise a bí sé. Alpaire é an Sapanac 7 is maic leir 'cuile fóirt maiceara a alpaó cuise féin. Is maic leir an Cpiortuibeact ar fad a alpaó cuise féin pfeirm, agus ní beirí aon Cpiortuibeact ag imteact ac an méro a beap aise féin 7 a páirtige. Duine ar bit atá ina aghair, dá bfuig rin, tá sé i n-aghair na Cpiortuibeacta.

A UGHAR.

Deir daoine gur éir' ba ciontropicair leir an gcozaó: cánaire (nó ábhair) pioz na ndurpna 7 a bean a mapbuigeaó lá féile beavaip 7 póil—ceirne bliadna go nam reo. An muintir a mapbuig é—muintir na Serbia, mapbuigeavaip a pí féin, a banpiozaim 7 a daoine irctis ina bpálar de fíobal oirde, da bliadnan deas fut dáir torais an cozaó reo. Sé an pát ar cuireavaip un báir a pí: bean den tír a beir ma banpiozaim aise, agus go raib an iomarca comairle aici ar. agus an iomarca comairle aici ar an tír. Bean a bí innti a bí ar maice le n-a tír féin, agus ní leigreav pí don pí géilleav do comairleoiri na Rúire ná a tír a cùp i gcozaó leir an durpna, píot i atá i bpáirt leir an nSeapmáinn anoir. Deir tuilleam gur íad náiríim beaga na hEorpa, an tSerbia maiceac céadna 7 a comairpna, a cuairt ag aghann leir an Turceir 7 le céile ré bliadna ó foim—gur íad a pinne an t-impeap a cadós, gur cuireavaip an raogal ar foibár, go n-ionnrocaó na piozacta móra a céile pfeirim pan am céadna ac nac baileac a bíodar fá péir. Bí na piozacta beaga céadna rin mheannta, mapraimail go maic 7 an-foinn tpoada opeu. D'féirí na beag leo anoir a bfuil páigte acu den tpoir.

FALTANAS.

Deir curó eile gur é pí Eamonn da cionntac le n-a torais nó go raib lám aise ann, gur éir' pé túp a oise ra bfraine go dtus ré gáó móp 7 taicneam do muintir na Fraince. Bí pean-faltanar ag na bfraine agus ag an nSeapmáinn

féin dá céile 7 d'fuparva fuilú ar ceann caprac. Taicnis beapa na bfrainceac le Eamonn, agus ba maic leir díogltar a véanam ar an nSeapmáinneac ar a fon má d'fíor, gur fíobail ré piozacta na hEorpa ag cpiunniú conganca 7 nac raib piozact dáir fíobail ré nó dáir péav ré náir péir ré 7 náir pagav i n-aghair an Seapmáinnis, ainveom gur Seapmáinneac a bí ina aghair féin. Ac is dóca nac raib in Eamonn, cío go mba pí é, ac teactaire ó maicaltar Sapanais agus gur é a ocoil ba maic leir a véanam.

IOMAD 7 ÉAD.

Ceapann daoine gur é a d'ughruis an cozaó go raib an Seapmáinneac ag éirge po-láirí le gac uile fóirt véantur agus achuinn, nac raib tráct ar bit a' panact ar Sapanais, go raib paictíor ar an Sapanac go rgoitfeav a comairle é agus go dtáir-neocav ré an tráct uilig ar féin 7 gur aise a beav an ceannar. Anpin bí uúil aise an Seapmáinneac a cùp ó nac an fad is bí sé i ndon. Tá sé de cáil ar gur in gnár atá aise 'cuile oream a bíor ag éirge ra raogal a cùp fíor. Mur mbi aon leirféal aise tá sé i ndon ceann a cumav. Deir tuilleam gur é an pát a bí leir go raib báir binne daoine pan nSeapmáinn 7 go mbu maic leo áit a véanam dóib féin le dul ar tóramn. Deir raiv féin nac raib uacu ac a dtír a coraint. Cpeir-veann curó de na daoine gur é cozaó an dá gail, é, "an cozaó a raib ré geallca an raogal bpipeav ar."

ATRÚ.

An té nac bfuil dáda aise is maic leir aghair a teact ar an raogal agus ní mipe leir an raogal a beir bpipte map nac bfuil aon ceo le caillead aise. Ac an té a bfuil beagán aghair ra mbanc aise nó porca beag ar pógnam ar bit ní maic leir píot aon aghair a teact. An té atá veireamail, láirí is feap leir an raogal a' panact map tá sé agus comairligeann ré do 'cuile duine glacav leir an rgeal agus a beir páirta. Is cuma leir cé'n epeac a véantur ar an gcuir eile den tír ac é féin a beir go maic. Tá daoine den tróirt rin i n-Éirinn map tá is gac uile tír. Ní hé go bfuil aon loct acu Éire beir go maic ná go bfuil raiv i n-aghair na tíre. Ní cion atá acu ar Sapanais ac paictíor atá opeu, má tagann aon aghair, nac aghair un peavaip é agus go mberí raiv féin cailte leir. Daoine dá fóirt rin atá po-gar dóib féin—b'féirí go bfuil raiv go maic dóib féin agus cé díogltar rin opeu—ac ní comairleaca maice fon tír go hiomlán íad. Má tagann aghair tíocpa raiv pur ar agus véanpa raiv balactáil ar an bpeavaip a beap ar an raogal com maic leir an oream a tug an t-aghair un cinn 7 a cùp peavaip ar an tír.

SGARAD.

Ar aon caoi, tá a lán daoine nac bfuil páirta an raogal a beir i gcomnuide map tá sé. Ní maic leo pinnt ar bit a beir ag

Éirinn le Sapanais, map nac d' Éirinn atá an balactáil ra bpáirtigeact atá eatorpu. Tá daoine dá fóirt rin i n-Éirinn le peact gceav bliadan ó cùp Sapanais a cpiú i n-oileán na hÉireann an céav lá aríam. Tá curó acu 7 bíor balactáil dóib féin ann nó ná bíor, bíor báir dóib ann nó beata 7 bu maic leo Éire a bír rgarpa amac glan ó Sapanais. Daoine íad rin ar bfeap leir an tír go hiomlán go maic ná íad féin. Sin fíor-ríor na ndaoine is gac áit dá bfuil raiv 7 is pí móran a gcomairle.

Tá curó de na daoine 7 ní leir dóib ac an maic atá ra íadair agus tá tuilleam 7 peiceann raiv a leir i bpeav pómpu amac. An oream is panntaige ar bit peiceann raiv nac bfuil móran maice d'Éirinn a beir gpeamuirge de Sapanais—nac bfuil ann ac cailteanar ar 'ac uile beatac. Peiceann raiv nac bfuil balactáil dóib féin ná don tír ann ac is veacair leo rgarpa le pean-gnár. Dá mbeav fíor ag duine a leir ní véanpaó pé a amléar, agus beav na daoine panntaca ar aon comairle amam leir an oream eile dá mbeav fíor acu go mbu i comairle a leira i.

REACT NUA.

Tá a lán anoir a' ceavaip, map oic, maic leo é go dtiocpa aghair móp ar an tír reo go luac, go bfuil an pean-peact .i. peact na nGail i ndáil le beir imtíge agus go dtiocpa peact nua ma áit. Tá a lán daoine a' fáil go dtiocpa an t-aghair

TABAIR AN TÚS DON MUINTIR

A bfuil FUAZRAÓ ACU SA

: : : : : STOC. : : : : :

rin gan aon fuil a dóirtú, go nveaca Éire tír an oream rin rgiúire ceana go bfuil pé ma am anoir aici bpeir ar a leir.

Tá Éire gpeamuirge de Sapanais leir an fad údan bliadanta is má rgarann raiv le céile gan tpoibléir is móp an t-iongnav é. Tá fíor ag an raogal nac ar maice le Éirinn a beapra Sapanais pur ar bit ví agus beir pí i páinn epeav an lá a beapra pí pur ar bit ví ab píú a' glacav. Tá Éire a' pinnt le Sapanais le peact gceav go leir bliadan, agus ní bfuair pí aon ceo uairi ar an bpeav rin ac rgiúire agus leactrom agus peall. Ní dóca go bfuige pí anoir é i nveicav báire, agus duine ar bit a cpeirpeap go bfuige Éire pur maic ó Sapanais da veom is duine aghair nó amaván é. agus an pur a beapra Sapanais d'Éirinn dá namveom is móp é ar n-aimpeap go mberí ním ina fíobail.

CONTUBAIRT.

Tá sé páirte nac mbionn buair móp gan contubairt ac má bíonn aon contubairt ann is ón taob 'muig a tíocpa pí. An oream a bí a' véanam na héagcúra ó túp is íad a leanpaip dá beir a' véanam na héagcúra map is íad a bfuil an t-oilbair ionntu. An oream atá a' pulamnt leir an eagcúra ní mipe dóib beir fá péir le

iad féin a éoraint uirthi, pomnte ar bit a dtiocfa sí. Is leor de contubairt d'Éirinn a beit i bpairt le Sárana. Sáinn ar bit a mbeid Sárana innti féacfa sí le Éire a cupra tráinn céadna 7 ní déanfa sí an balactáil a pomnt nuair a beaf balactáil ann.

BEARTUIGEACT.

Tá pé dá tabairt fá-weara nac bfuil don eob dá cupir an Sárana Láin ann ó toraig an cogad nac bfuil a dul ma aghaid. Nil don beart dar féac pé le Éirinn nac bfuil a' ppeagairt bun of cionn do. Nil don éagóir dá píil pé a déanam ar Éirinn nac bfuil a' dul un rocair d'Éirinn i n-ait uocair a déanam di. Bíod pé de cáil ar an Sárana go raib pé beartac agus sílfeá go bfuil an beartuigeact péin dá tpeigean. Is corráil go bfuil a lá caite. Bí péin-riaglá zeallta aise d'Éirinn i dtúr an cogad 7 pinne pé feall uirthi. Is iomda dume a ceapaf supb 'm é leaf na héireann cid go mba doirb léi é ran am, agus go mb'feair an bail a beaf ar an Sárana péin dá reafad pé ar a zeallad go zeanamail. Nuair nac raib na héireannaig umal tpoio ar a fon, d'aitig pé a' piocad arcu sup éirig curo acu amac ma aghaid. Factaf do supb 'm é an puo a d'feil do, go b'feafad pé an curo ba dána acu a caiteam leif an zeuro eile a ceannpú. Nip éirig leif. Nip caic pé ac cuig dume beag agus nip beag leif an tpoioleio 7 an teampán a tarrainn an méio pin péin air. Is peaimé fuil ná uirge, agus is annpim a d'aitnig muintir na héirinn cé hé a zeapaf. Fuil a muintire péin sí féio na Saedil uirig i n-aghaid an tSáranaig agus a d'ligio. D'éigean do an méio doib a bí i ngeibeann aise a p'gailead amac leif an zeuro eile a fuamniú. Ni deapna pin de maic do ac oipead map épeio 'cuile dume go raib cumact móp ag na Sinn féimrde pé ráid' go mb'éigim a leizean paop. Bí meaf opcu dá péin. Agus tairp pin, tá cion móp i zeomnuirde i n-Éirinn ar feaf maic tpoio, is cuma cé hé.

ÉIRE MA NAÍSIÚN.

Dad-é an céad beart eile a d'féac pé: na n-Éireannaig a tiomáint ipceac ran arim zan buideacaf le faicéiof dá n-éirigeao timpirt ar bit do péin nac mbeaf pin na héireann ar págail le n-a dtip péin a tabairt ar an ngebad, nac mbeoif ann le n-a comneal ar pinam nuair a beaf peirean dá bdeaf. Dá mbeaf muintir na héireann com leiribeac ná com zeill-eamnac is biof, d'éireocaf leif go péio. Tá malairt comairleac opcu tar map bí. Tá an ppleadacaf caite do leirig acu, agus tá meirneac a' tigeact do na daome. I n-ait muintir na héireann a éigniu ipceac ran arim is amlaio a pinne pé in a-pin láioif ma aghaid iad. Nuair a d'airig an Sárana go raib botún déanta aise, nac raib pé i ndon a bille uob a cupi i bperom, supb é an caoi a raib pé a' taciú muintir na héireann le céile ma aghaid, is annpim a tarrainn pé beart eile aise péin. Tairp pé ann péin-riagluige a tabairt d'Éirinn. Do fonn na héireannaig a cup ag acpinn le céile arif 7 le deag-cáil a págail do péin of comair na náiriún coméigeac a pinne pé amlaio, agus ní ar maite leif an tip peo. Tá pé ioif dá comairle anoir an dtuibpa pé leirigéal péin-riagluige d'Éirinn nó an b'pága pé taob le zeallamam i map d'pás i zeomnuirde. Ac go mbi comairle cinnte ceapta aise cé'n bail is feair do cup ar Éirinn beio pé io-mall aise agus ní ar a lám a beaf. I leabaf a céile cid sup i n-aghaid a tola é, tá an Sárana ag arú na héireann, dá tabairt i léaf comairle na náiriún agus dá déanam péin ma náiriún arif.

CREIDEAM.

Maioif le Éire a beit ma náiriún éig bliadna ó fom, nó don ceapad go mbeaf, bí pin ionann 'r caite riap ag na héireannaig. Ni raib don tpeact air ac is na pean-amráin 7 is na pean-p'gealta. Daome óga, slan-mcinneaca nári mill an raogal ba maic leo a beit a' cumniu air agus ba maic leo a beit a' tpeact air, go d'ipeac nuair a biof dume a' cumniu ar an raogal acá poime amac sup maic leif pin a beit air agus loinnir beag a beit dá zealú agus dá foirbiú do, loinnir nac mbaineann ar éigim leif an raogal peo. Ac maioif le foimóir na n-Éireannaic a bí cpuaridigte, calcuigte le imirde 7 buairpeaf an t'raogail agus nac b'paca dá maiteaf ná dá áilleact ac cpuarotan 7 uobpón 7 uobáilce is ar éigim a bí don épeideam acu ann. Ceap go leor acu nac raib pa zeamt a bí ar Éirinn a beit na náiriún ac camt zan peiof, peapóio pean-nóf, cup i zeóil a bí a' déanam riige beata do camiléapafde agus dá leitéio agus nári cpéio don dume go dtiocfa pin ipceac dá-pipi.

Bí pin map pin sup toraig an cogad nó tamall beag poime. Sul dáf toraig pé péin, bí daome i n-Éirinn a' cumniu go raib a leitéio a' tigeact agus go mbú éoif doib a beit pá péin ac go dteagad an t-am 7 an comneal a beit ar lafap acu. Bí pin dá feiceal doib go dtiocfa an t-am. Nuair a d'éirig p'gaca beag feaf amac dá bliadam ó fom i mDaile áta Clia 7 i n-áiteaca eile d'Éirinn a' fuagairt go raib raio ar tí paopact na héireann a baint amac is beag a ceap go n-éireocaf leo. Na daome a bí i b'pafar doib péin nip ceapaf é. Ac épeideafar péin é an uimif peo d'éirig amac, agus map bí an épeideam ceap acu támis an épeideam céadna dá lán eile com luac is toraig raio-ran i. go dtuibpaf Dia buair doib ar cuma éigim. Agus is iongantac an buair a tug pé doib 7 is iongantac an éoraint a tugaofar-ran ar an tip ó fom. Mapac iad beaf zeppaf na héireann p'geanta, mapac iad beaf an tip go hiomlán i mbealac a b'p'gea. Nil sí plán fóf.

ÉIRE AGUS AN SAOZAL.

Nuair biof pé i na tpoio ioif dá d'peam daome is mian le zeac don taob acu a m'pean péin a beit aise ar an p'geal. Dá zeioifci an dá taob den p'geal dtiocfa curo maic den fipinne amac. Ni bíonn an fipinne go hiomlán ag taob ar bit acu, agus ní hi an fipinne is mian le taob acu ac buactáil ar an taob eile. Tá pé i n-a tpoio ioif Éire 7 Sárana leif na ceadtaí bliam. Óf i Sárana bu láiope ní móio go leirpeaf sí d'Éirinn a p'geal péin m'pean don t'raogal. Do minig sí péin an p'geal don t'raogal. Bí a curo teactairi aici is zeac tip den doinan le n-a p'geal péin m'pean. Ni leirpeaf sí d'Éirinn don teactaire a beit aici. Ópuid sí ipceac ioif Éirinn 7 Roim na héorpa 7 ní leirpeaf pé d'Éirinn a p'geal péin foillpú. Cup sí deipeaf le tpeactáil d'ipeac ioif Éire 7 tpoia na héorpa pa zeaoi nac mbeaf eolar ar cupraí raogail na héireann ar puo na héorpa. Ac nip féaf raio an fipinne, nó curo den fipinne ar a laigeaf a comneal ón doinan ar pa. De bapp cam-dligeaf Sárana d'éigean do na míti de Clanna Saedéal teideaf le n-anam ó n-a dtip péin, ón ngorca 7 ón ngeantaf. Cuireafar púcu is na tpoiaí mópa nua, i Meipocá, i n-Appraellia, is na Cannafaf 7 i dtiofcaí eile. Bí raio annp 7 acá fóf le p'geal Sárana a b'p'gean. Ni raib raio ar Roim na héorpa le p'geal a dtipe m'peact Map pin péin, d'imneom ar féaf Sárana a déanam p'leamnuig curo maic de'n fipinne ipceac is na tpoiaí pin. Nuair cuaf Sárana ipceac pa zeogad móp peo leif na náiriún beaga a éoraint, map doig de, bí

an oipeaf pin den fipinne ar eolar ag náim de Sárana sup épomadaf a' zeiride. "Maic go leor" ar raiofan, "ac toraig leif an náiriún beag pin le do coif. Tá Éire pá do p'maic péin 7 is leat paopact a tabairt oi zan cogad ar bit. Map ceap go mbeaf pá zeac náiriún a raio cé'n riagaltaf ba mian léi is ceap go mbeaf an ceaf céadna ag Éirinn." Nip tairnig pin le Sárana. Agus bí faicéiof a cpóio uirthi sup meaf beaf an p'geal tar éif an cogad nuair beaf ceif na náiriún beag dá pléio ag Comháil na Siocána—go dtiocfa an fipinne amac annpim i na homlán 7 go mbog-faio an p'peim mapbdeac acá aici ar Éirinn. Cpom sí ar an zeleapufdeact. Ceap sí go mbeaf sí in don muintir na héireann 7 muintir na dtiofca eile a mealla p'pé céile. Leif sí uirthi go raib sí umal ceif na héireann págail pá muintir na héireann iad péin. Cup sí an conbention ar bun, 7 doig sí péin na daome a bí le ceif na héireann a poepú. Teif ar an zeleap pin. "Maic go leor," ar rife; poepóca mé ceif na héireann, mé péin," 7 cup sí comaltaf ar bun le Nóm Rul a ceapaf doim 7 pé cuireaf map uacofarín ar an zeomaltaf pin, Uaitéaf long, capa an Caprínaig! Táaf ag zop ar Nóm Rul fóf, agus of cinnte sup paia uam an t-ál, agus ó tápla go bfuil raigóidpí ag ceapáil go zeaf ó muintir Sárana uobairt raio sup feair zan pan-act leif, ac na pin héireann a cup ran arim ar éigean. Ba b'p'geaf an ceaf é. Dá n-éirigeaf leif d'p'p'geaf Riagaltaf Sárana a raio leif an raogal go raio muintir na héireann páfca pá d'peaf, go raio raio umal dul ran arim ag tpoio ar fon Sárana map zeall ar an Nóm Rul a bí le teact. Ac teif ar an zeleap pin, p'peim. Támis p'geantaf ar an Sárana. Bí an p'geal

MA BÍONN TÚ AG CEANNAIC EARRAD ATÁ DÁ B'FUAGAIRT SA STOC, ADAIR ZUR SA STOC A CONAIC TÚ AN FUAGRAD.

nip meaf anoir aise 'ná pin. Cé an caoi a zeomneocaf pé Éire ó comaltaf na Siocána anoir? D'éigean ceaf eile a ceapaf. Cup pé p'geal amac go raib deapbú aise go raib d'peam daome i héirinn ag iappaf cabpac ar na zeapmánaig le tpoio le Sárana. Ar ndóig ní déanpaf pé znó an deapbú a bí aise foillpú. Ac doig pé of cionn ceifpe p'p'geaf na ngeadeaf 7 cup pé pá glaf iad tall i Sárana. Bí pé go p'geantaf pin na Saedil. Nip p'geantaf. Tá an Saedéal nip láiope inoi 'ná bí pé pin. Tá pé ciúm, poair, m'peamail. Tá pé nip ciallmairpe na biof tpeact den t'raogal. Tá pé aipeac 7 ni mealtaf peapca é le blaiof Sárana. Seapfa pé ar a bonnai péin. Ni móp do ac beit ciúm, calma, pé ar bit puo a dtiocfa. Tá lá na héireann ag teact, com cinnte is acá an p'p'gean ar an p'p'geif.

ib maine.

BEART.

Sé an beart is deipeannaige dáf piol-puig ó mntleact an tSáranaig curo de talam na héireann a tabairt d'Éireannaic ar bit a paaf amac uaf péin a' tpoio ar fon an tSáranaig pa zeogad. Má tá ceif ar a bit a cuigeaf muintir na héireann i zeap ipi ceif na talman i. Cuaf go leor acu ceana amac. Ba beag é a noif den talam.

Díonn ceann caol ar an óise.

Carlin ag Móp agus Móp ag iappaf d'éipee.

Tpactóna biof na hompeaca ag cup a zeapicinn doib.

Ceann ciorca a díolar na cora.

Ror a' mhl.

1 Ror a' mhl coir cuim tá rún ir fearc mo cléib,

Néall ní còdluigim ruaimneac le buairthead mór na déid,

As déanamh lionnduib i n-uaisneap nac truaig lib fear mo rseil.

'S gurab i mo leaba an uais mapa bfuarsla ri mé?

Déanfa mé fion Spáinneac den fairise reo riap,

Luaclainn deap álunn de bair na raitnige epin',

Duacailin deap ós mé tús mór-gean do innaoi

'S tá spráó do mo míle rtoirín a'm nac b'págra so deo mo epoide.

Ni mazaó leat ná b'péas é, a péarla an cúl fimm

Ni mazaó leat na b'péas é a céad fearc mo epoide

Nár caile mife an léarsur ir nár éasa mife corócean

So b'péice mé mo léar opt ar taob Ror a' mhl.

Dá mbead a'm-ra cóirce ar b'péirí an Rioz,

Tri éinn d'eadraí i zcomnarde le cur faoi.

A b'puit de mnáb ón m'póirne so teorann Ror a' mhl

'S i Maíli Bán a tóspaim san bóllaac ná pišm

Siubairfimm dá érian d'Éirinn leat ir Daite na Spéize 'nall

Tiocpaim so flaitear Dé leat dá b'péad-ann dul ann

Tiubpaim bannaí béil duit ir mo dá lám pá do ceann;

'S ní iarrpaim ba ná rppé leat a péarla a' b'póllaig b'ann.

Tá mé le feact mbliadna pá pian san mo spráó,

Mo éapaid do mo r'ciallaó ir san r'méapóid m mo ceann

Dá oteróimpe amac so Ciappaize ir san m'iarraid beit le págáil

Niop deo mé ir caillige riadaca 'beit a' biadaó oim ann.

Duacailin deap tréiteac mé ir ní féirip 'acpú' náó,

De Clann Donncaó na Céipe mé de toza na b'péap ir fearp,

Tiubpaim báó ó taob tuinne, ir éadrom deap a spéadpaim clár

Ir so b'páza mé bean dom féim ir ná riab maic as feara páil.

Daba, bean úi Caéim ar an tr'páiz b'ain a vubairt an t-ampán reo éuar. Má tá beazán eile as uime ar bié air ba maic liom é págáil.

TOMÁS Ó CEALLAIG.

an sean-teac.

A cuipead ar bun i 1864.

Tae, Caife, fionca, uirge Deata, ar feadap

Léanacláin,

an cearnós. : : : i n'gailim.

ealaóda i n'gaeóilz.

III.

Duairthead anoir pá p'oinnt focal as baint le ealaódam an leigir do éumad asur do tairpint. "Nil paol san loct," asur ir maic ir f'ior dom sur ab iomó loct ir féirip d'págáil ar na foctaid reo ac, má bíom donume mío-párta leobta iarrpaim air foctaid n'ior fearp do tairpint asur, má r fearp ná mo éuro-re iao glacpao leobta, asur bead burdeac de. I r'napadóiréac na gaeóilze b'icéap nó-claon éun neite do leagan asur d'págáil ar lár san neite n'ior fearp do tóizeal i n-a leabaró.

Nuio:—Dp .i. Déapla; Ln. .i. Lárim; Spz .i. Spéizir; Spm .i. Spéimáir; Fp .i. Fpamncir; Dp .i. Dpéactair; F. R. .i. Foctóir an Rašallaiš; F. L. .i. Foctóir an Liacánaiz; F. O. .i. Foctóir an Acp úi Dumin; F. F. .i. Foctóir úi Fozlúda; M.I.L. .i. Meyer's Irish Lexicography.

Muscle; Ln. musculus; Fp. muscle; Spm. muskel; Tá "iarpán," "féitléoz" asur "cuapán" m'p na foctóirib acé n' focal p'ileamnac don ceann o'ioó r'm. Maroir le "iarpán," ir é mo tuairim sur ab amlaio a punead deapmaó r'oir "muscle" asur "mussel" .i. p'leazán d'ub. Ir tendon "féitléoz" asur ní meapaim don baint do beit as "cuapán" le muscle. Curo den feoil ir ead muscle asur dá b'p'iz r'm, tairpim "feoloz" Vein. Tá "cuirle" asaim ceana.

Artery; Ln. arteria; Fp. artère; Spm. Pulsader nó Schlagader (Schlag. .i. buille; Ader .i. cuirle. Tá "féit" "féitléac" "artpa," "cuirle," asur "mór-cuirle" i b'p. L. asur curo de na foctaid céadna i n-émpéact le "apur pola" i b'p. f. Do bí "airtéipe" as an zc'éitmeac. Ni foctaid maicé iao reo. Ir oic an puo an t-ann céadna do beit ar puoab a b'puit d'it-baint acu le céite. Ir ead cialluigear "féit" asur "féitléac" .i. sinew, tendon. Ir ionann "cuirle" asur vein, asur "ar noóiz ní hionann vein asur artery cé so b'puit baint acu le céite. Ni foctaid maicé artery ná "artpa" ná "airtéipe" acé an o'ipead. Tazann artery ón b'pocal Spéizire "aer" .i. aer, óir ir é puo do meapad ar r'innir sur ab aer do b'ioó ionntu puo nac f'ior. Meapaim-re sur fearp "fuit-feadán" nó d'péaparde a g'iorpácan so "fuiteadán."

Capillary ón b'pocal Larone capillus .i. rube; Fp. vaisseau capillaire; Spm. Haargefäss (Haar. .i. rube; gefäss .i. foiteac). Meapaim so b'péithead "rube-feadán" ar na g'iorpácan so "rubeadán," óir ní foiteac acá ann ac feadán beaz b'ideac.

Serum. Focal Larone é reo asur ir ead ir ciall do .i. meadz. Nuair téactar damne r'zapann an meadz leir an n'g'uar. Ar an nó r' céadna, nuair claztar fuil r'zapann an serum .i. an éuro uirgeamail lactac, leir an zcuro còndlúit ar a d'uzgear an coagulum nó clot acá copamail le zpué an damne. Dá b'p'iz r'm, déapfaim "fuit-meadz" ar serum asur "fol-zpué" ar coagulum. Ni déanpáó "fuit-uirge" cúir de b'p'iz puoái feacap uirge, m. f. —zealacán (albumen) asur palann, do beit m'p an serum.

Lymph. Tazann an focal reo ón b'pocal Larone lymph .i. uirge. D'ionn an lymph as dul é'p'io an zcopp i b'péadánab beaza, b'ideaca taob amuis d'péadánab na pola asur meapaim so b'péithead "copp-uirge" do.

Nerve; Ln. nervus; Fp. nerf; Spm. nerv; Spz. neuron. Ir iao acá m'p na foctóirib .i. "féit," "lúe" "lúcac" "urz," "r'pangán," i'p. Ni déanpáó "féit" ná "r'pangán" cúir. Cuirpéann an t'acáir Ó Dumin asur an Rašallac "nerve, vein, tendon, artery" map céill ar "lúe" asur ar "lúcac ac, má tá zac ciall o'ioó r'm leobta, ir foctaid san

maic le hazaró cueta leigir iao. Tá "urz" b'p. L. ac ní l a f'ior asam cé an t-uzgar acá aige leir. Ni t'iz liom a págáil i n-don leabar eile. Má tá uzgar leir, déanfa ré cúir so maic ac mapa b'puit, meapaim sur fearp focal nua do éumad ar an Larom nó ar an n'péizir. D'péaparde "neirp" do déanamh de nervus, nó "neóran" (cp. néoap, neuter") de neu-ron. Ir fearp a tairnigear "neóran" liom féim. Ar r'm "neóranac," nervous; neóranacé," nervousness.

Gland. Tá "páipeoz" m'p na foctóirib asur ní don loct asam air. Tá "pocán" i b'p. f. acé ní l pé m'p na foctóirib eile. (Leapáir de reo)

seazán p. mac énrí.

paioir an pápa.

Támuro com r'zannpuzge r'm as an zcogad d'epreanac, uacápac reo acá as tabairt r'zupora asur lém ar t'iorca asur ar pobail, so n-iompuzgeann r'm, a f'ora, cuiz do é'p'io de naomta, i n-ar m'uzim asur i n-ar noócar ionnad. A Dia móir na t'pócaipe, cuirpéamuro map im'p'ioe asur map acéumge opt d'epreac a cur leir an zc'epic uacápaiz. A f'ora, a Dia an t'p'ioctéam, iarrpamuro opt so húmal, epáitdeac, an p'ioctéan acá as teapáil so zéap uaim a tabairt oúim. Ó do é'p'ioe r'p-naomta é'p'ioe r'zaoil t'ú capannar i meapz na o'ioirca asur na b'pobal, a puoé ir so mbead d'epreac le eap'ontap asur nac mbead ac spráó Dé asur na comapran a reitb é'p'ioe zac n-don.

Ar fead do téapma a n'gleann reo na noóer do p'péac do é'p'ioe naomta lé caon-truaiz do b'p'ion asur do acáú an éimó dáonna. Anoir, san tr'ac reo, nuair acá an raogal loma-lán lé fuac asur lé zangaro, lé ar asur lé corzap; féac anuar opam lé do fúli t'p'ioctéap. B'ioó truaiz asad do na maicé-peaca bocta acá as p'ilead na noóer lé tuad asur lé d'ózpaim i noiaio a maicini má'p'neac. B'ioó truaiz asad do na m'uziméaca acá anoir san acé-peaca asur san éim'p'io. B'ioó truaiz asad don é'p'ioir acá pá anp'oz asur pá é'p'uoctan, pá r'zupor asur pá léan

Iarrpamuro opt b'eo-r'p'aoimte úm'la a cur ionntu reo acá i zceannap asur i n-á'p'ó-péim, a puoé ir so d'uipead p'ioctéan asur capannacé i meapz t'ioirca asur pobal acá anoir as r'p'acáille asur as corzapre a céite

Tupa, a d'óiré an b'p'aoon d'epreannac de do éuro pola naomta ar é'p'ann na páipe, a puoé ir so ma'p'p'ioir map b'p'aitpeaca ar an raogal reo, asur so reab'ócaoir an b'eaata Sioppurde ar an raogal eile, tabair zac t'ip asur zac pobal lé céite i n'p'ráó Dé asur a n'p'ráó dá céite.

Asur map bazair t'ú ar an anp'ad asur ar na tonnta z'p'io'paca, zéimneaca, asur táimz éiméap ionntu, nuair a d'azair Naom Péadap opt "pábail r'm a t'izeapna nó caillpéap r'm"—uime r'm d'úimne, éirt lé n-ar n-accumge anoir asur tabair don t'p'aozal ar'p' p'ioctéan asur p'ocap'eadé.

A Maizdean Deannuzge, bí m ar zc'abair asur i n ar zc'úim'p'ac anoir map bír so mimic ceana. —áméan.

TOMÁS UA CONCEANAMH, a d'airt'p'iz.

SEAN-FOCLA.

Dá d'epian den d'amp'ra an é'p'am'laect.

Dá donact Séamur ir fearp é ná beit dá éazmuir.

Deatz Láimie nó focal am'p'adám.

I noiaio an t'p'ócaipe bíor an spráó.

U.C.G.

Iripleabair blian-
tamail Coláirte
na h-Iolrigoile i
nGailimh. : : :

Deird ré ar díol an mí seo
eugaimn. Deird airteí Saedilge
ann ó láimh an Olláimh Uí
Máille; an Doctára Míe
Enrí, an Acair Uí Ceallaigh 7
daoine eile. : : : : :

Deird ré le páigil ó sae cean-
nuirde leabair i nGailimh, 7 ó

Muinnitir Earon,

i mBaile Áta Cliat.

Sgilling - - - a luac.

Ó Cloicdeartaigh 7 a Com.

36 SRÁIO NA SIOPAÍ, i nGAILIMH.

An teac ir fearr le haigair earrairde
iarrainn, fiolta, 7 tiorasan tige do ceannact

— Má ceartuigeann —
AN FEOL IS FEARR

uair 7 a páigil ar a luac, nó má ceartuigeann
dagún, riciú, muic-feoil nó bhrasáin ina féarár
uair, téirig 45

Seán Ó Gallcobair,

Foirgionta Dáim Éirinn,

i nGAILIMH.

Ar a cúro talman féin nó ina cúro rzioból a
deirtear, tóigtear 7 reamhuigítear 'cúile deiti-
deac, mar 7 caora 7 uan dá marbhuigeann ré.

Priohriar Mac Conmara

7 a Comluct.

Díoltóir 7 Reacadóirí
Tae, Fionta 7 Deata.

i nGAILIMH.

ní tíg le doinne a riad nac bfuil earraird
—vútearac go leor annreo.

Már mian leat ROTAR
mar a ceannac, nó már
mian leat veir a cup
ar an sceann atá agat,
téirig 50

S. Mac an Báird,

an cearnós,

i nGAILIMH.

féac!

Bí cinnte 7 téirig irteac 50
bfeice tú a bfuil ve : : :

ÉADAC le h-agaib an tSamaird
le díol 50 nan-raor 45

Tomár mac Suibne,

i nGAILIMH.

Seo é an
[T.O.]
Comairta.

T. O'CONNELL 7 a Clann Mac,
Luac Díolta Seo.

S. Díoláin a cúir an teac po ar
bun i 1750, 7 cuiread ar éirí na
ngadan buirde i mBaile Áta Cliat
i 1784 é. Luac véanta fáinne an
élaois. Sgeal an fáinne le
páigil i naice.

AN HALLA LEIGIS.

SRÁIO SEATA LIAM 7 SRÁIO DOIMNIC,
na GAILIMH.

Sae leigear ar feadar 7 ar gloine.

Sean Ó Paoláin, L.P.S.I., POITICINE

AN RGEAL DEIRIO

a rzioból
miceál ó máille
("Diarmuro Donn")

naoi ngadabó an giolla dúid

le páigil ó
COMLUCT OIDEACÁIS NA
héireann,

89 SRÁIO TÁBOR,
Baile Áta Cliat.

Dá Sgilling (glan) a luac.

Duine ar bit a vceartuigeann "An Stoc"
uair, nó ar máit leir fuasrad a cup ann,
rziobad ré ag an mbaireteoir .i.

AN T-ATAIR Ó CEALLAIGH,
SRÁIO DOIMNIC, a 23.

i nGAILIMH.

Trío an bporca - - 2/6 ra mbliadam

" " " - - 1/3 ra leicbliadam.

Mairir le sae ádbair rziobóta a teirdear
ra bpairear cuirtear rzeala ag

TOMÁS Ó MÁILLE,
Coláirte na hIolrigoile,
i nGAILIMH.

AN STOC.

meiteam, 1918.

Feir Connacta

Feir Saedilge atá le veit i nGailimh
an 17ad agus an 18ad lá ve mí veirio an
trampaird 7 veirí duaireanna airgí ag
iméacé ann don té ir fearr adéarfar
amrán nó píopa cance. Veirí punt ar
amrán ar an sean-nór agus punt eile ar
rgeal mar Saedilge. Veirí leat an méir
rim don té a zeobpar an vasa háit ra
zeomórtar .i. veirí rziileaca an duine.
Veirí an oipead céadna .i. punt, ar sean-ván
agus ar laoi fiannaideaca, agus veirí
punt eile ar óráir Saedilge. Tá punt
ir ríce dá point mar duaireanna ar
óreaca rziobóta. An té a vcear-
tuigeann eolur epunn uair vtaob na
feire cuiread ré leirig ag Miceál Ó
Droigeanám, púnarde, na Forbada, Gailimh,
nó ag Cluac a Ceabara, Gailimh, agus
zeobpa ré sae uile ugar uacu-pan. Don
rgealadeacé 7 do na hamrán níor móir
na hammeaca a veit irzig an 10ad lá
ve mí veirio an trampaird.

Tá ré a' tappaint ar ceirpe bliadna veas ó
bí feir dá róir i nGailimh ceana, 7 ir móir
an peall sup leigead do léig i le puim
acair bliadanta. Dúid daoine gnaoio-

eamla ar sae uile áit i gConnacta epunn
aici, daoine óga a riad meirneac acu ar an
raozal a bí pómpu amac daoine a
riad munzim acu ar éipunn agus ar
an nSaedilg. Ir iomda acú a táinig
ar an raozal ó rom, ir iomda duine
dá mbíod ann a cúir a vútearac i zeion
v'éipunn agus don Saedilg. Ir iomda
duine acu a riad munzim móir ar an raozal
aize atá anoir ar rziige na fipinne, ir
iomda cúro acu atá rzapca ir na rziigim.
Agur ní mó an tréil a bí acu-pan le lear
na héireann ná mar euair pí ar agair
ó rom ac nil an buair ar páigil póir agus
nil an námar epiozta. Agur do réir
mar tá éire i rém a' vail ar agair tá
rpar a' tigeacé ar an nSaedilg ac ní
tiozpa blac i zeapac uiréi go mbi éire ar
pav rlan ón bfeim go veí an báir.

na Saedilgeoirí.

Níl Saedilgeoirí Connacta a' epucá
com mar ir bu ceapc vóirí don Saedilg
7 tá point ve mílleán rim ar cúile cúro
acu com mar le céile. Níl na Saedil-
geoirí rém a' cúirí leir an nSaedilg,
agus cé tóigtear ar na veairtóirí nac
bfuil riad dá véanam. An muinnitir atá
a' rziigim na Saedilge riad atá a'
véanam bunáite na h-oibre. I n-áit cúirí a
páigil ó Saedilgeoirí ní páigim riad ac
vpor-meap agus áitir.

CRUINNÚ NA NGAISSIDEAC.

Ac bíod rim mar atá, ná bíod mílleán
ar don-duine an iarraird veo ná ádbair
leir. Dúid congnam na bfeair le céile,
bíod epunnú na ngaissideac ar sae
uile áit a bfuil riad, na sean-tráigtoirí
a bí ann ó túr agus na glar-óglais atá
ar éirge ruar le zeirio. Ir móir an meirneac
dá céile iad ac go mbi riad ar pav epunn,
ir iomda rziige leir an nSaedilg a cup
ar agair ra rziige a zeumneocairí
uiréi ac go mbi riad ar pav le céile.
Dúid ruzdeacán acu ar an zeiré .i. cé'n
rác nac bfuil an Saedilg a' vail ar agair
com mar ir bí rúil léi, agus véanairí
comairle 7 riadairí a glacac ó luac
bpeiteamair 7 cuirí veirí opeá rém
leir an rgeal a ceapcú. Ir iomda congnam
don Saedilg atá ann anoir nac riad ann
ó túr, dá zeiréi éadon ceapc ar an obair.
Sae uile duine ra rziige a bfuil puim
aize ra nSaedilg cuiread ré luac com-
rtair irteac ag an vfeir. An áit a bfuil
sean-Saedilgeoirí mar a bfuil rzealta nó
laioite fiannaizeaca aize ba ceapc vo
luac Saedilge na háite a coirtar a véanam
ruar vó 7 a cup ra zeomórtar, arae
tuzann ré meirneac móir vo daoine Saedilg a
a labairt agus a éleacac vuar a tigeacé
go veí n-a zeannar rém. An muinnitir a
riad ré ve rác opeá na sean-laioite agus
rzealta a comneal i zeumne an uair nac
riad meap ar a leiréir bu ceapc go mbead
búideacéar éirig opeá dá báir anoir.

AN STOC.

CUIREAD.

Tuzamar, ceana, cuiread rziigim, rzi-
leacan vo rziubneoirí Saedilge píopaí
veara cance agus rzealta a cup eugaimn
le clo-vuatac ra Stoc. Níor táinig móirán
irteac ar an zeiréad rim. Níor táinig
oipead ir bu máit linn. Tuzamuro cuiread
eile vóir. Tuzamuro cuiread ar leirí don
muinnitir a cup óreaca marce ceana
eugaimn irteac san an iarraird eile.

Tomár Ó Caáin, Lón-Ceannarde.

SRÁIO NA SIOPAÍ,
—i nGAILIMH.—

Dúid, Tae, 7 Fion ar feadar.

AN CAILLEAC AN NA CORA DEIRIÓ.

AITLÉIGEAMH AGUS AITRIS.

Tá cailleac den comarpanaect peo a fogluim báir le fada agus ríleav le cuile fheartaí agus faise nac raib baosáil uirí. Féacáid úruga agus doctúirí léite: ac ní raib maic na fúgúe leo, agus le soiríu tá pí a' dul un donacáa ar fad.

Ir fúar linn coirte cup ar corpuime pul má utéirdeam pé ra tríoiparídeacé cor ar bit. Sin map tácar dá déanam leir an scailis.

TEASTAS.

Tugad ríof oi go mba caile bí innti cuile lá ruam—go utámie pí ó úpoc-bunad, agus sup le úpoc-oidéacaf fead cóigead i. Copp pupaie bí innti 'na cailín ós, agus ní úruair pí aipeacán céille le doir ná aimpir. Ní fáca dume dá maieann epóide, carantaf ná ríod-amlacé a' ríudal léite. Úpoc-éaváil i a éac a raosáil le tpoio agus clampaf —a haáaró ar cuile dume aici agus ááaró cuile dume uirí.

Tá veirbúir aici úruair úpúio uirí, agus ní mó ná rocpúige bí an veiré acu nuair úionnpúis ríav a céite. Bí úpúio bóct, las lom, t'péir feacé timir a cup oi, agus fanncúis do caile buncáirte a úpéir uirí. Sgéal fáva ar an feacáil an éaoi ar cail pí a curó calman, a maoin fáosáil, san bun ar a ppeitir aici féin ná as á n-a clamn, ac a' fúipreav na veiré go uti le soiríu. An cailleac úp veirbúir bí ba cionnacé. So veimín, bí fúici an cleaf céavna imiré ar Máire Nic Franca. Sé a raib dá báir aici tuatgar a trípne sac uair dáir féac pí an beart.

AN EAGLAIS

Do cuairó an cailleac peo agus raáar an úpáirte i n-ápac a céite: ac bíod inpeacé an ríéil rín ar na feandaoine, ó' r acu úp feáir acá a tabairt amac map úio maic eile nac é. Ná úpannamúio leir an scúir rín, ac a ráv go nveacá pí ó rímacé ar an raáaré agus sup táppamís pí mallacé. Dé uirí féin. Támic "an tpoim tpoim" le n-a linn: ba feáir sup marbúis pí a feap. Cúis "pí báca" r bóctaf "úpéar eile sup" rí le fupánacé támic anoir amac náir cup táva múiríom air ó maíom go faoici ac a beacú.

Bíod amrán as na feandaoine, agus pé an t-amrán é. "Sod-é rín don té rín nac mbameann rín úó." Sgeoiléad táre an cáir ac amáin, go raib saol cleamnaí i n-íocáir típe agus é ar úruac na fáirge map cámuio féin. Do géall pé bun agus báir a máirde oi: agus lá dá raib pé a teacé ar a táirín, támic gála mílteacé air. Úéipúis an fáirge, úpíreav an corpacé agus caiteavó é féin un típe 'na tpoiríacé i ndáil le veit min mapó. Leir an téagla, fááav tíof ra mbaile é. Sul dá úruair pé líreavó eile ar a teacé, maolúis an feapís agus go burdeacé beannaécacé, céap pé ó cúis Dia raor ríán é, nac fáacó pé a raigúeipeacé le báirpís ná as táppamé acráinn ar féin.

AN CLANN.

Do péir map bí an curó ba ríne dá clamn a méavú, ba mían leo fearam ar a plánte féin. Ir úois go raib an mácarí dá náiríú. Úos ríav leo amac go n-íleán eile tá acap maic taob tíar úinn. Céapó veapá le clamn úpúioe cuairó íav féin—úpéam acu—'a' déanam curdeamlacéa leo ar an íleán céavna? Ní épeirpéa nac don vaime amáin bí

ionntu agus meáir an domáin acu ar a céite.

Da feáir sup ríil an vean ra mbaile go mbu céapó úóib, uile go léir, com-áirle agus ceav a glacav léite féin ar cuile bealac. Úéiré ríav léite ríáavó. Anrín úubairé ríav go raib ríav féin i ndon aipe tabairé dá ngnóatí—go raib ríav péiró léite—agus san ríil a veit aici, uairó rín amac, le úpabac dá mbáir ná oiblíogáir ar bit uacú. Siar léite go utéirdeav pí a' sabáil opcu. Rus pí táll opcu; rus ríav-ran uirí agus túgavóar úpéar úpéáí buailte oi ú'fás ráimín aipeacé uirí uairó rín i leir. Ní magavó náir úpíof don té avubairé sup le géinn dá seannrípáca féin ríóirtear an vaír. Pébí ríéal é, cup an maíróin ve mácarí claonav ar a beara, agus cuairó luéc an íleáin—go móir-móir clamn úpúioe—un ráca i scúio agus i maoin. i ponaf agus ríáinte.

OROC-SOMPLA.

Ac Dia eavramín agus an anacéam, úp mílteacé an puo úpoc-fompla. Lá ven tpaosáil, bí Máire Nic Franca ar mháib ríuntacá ná típe—veap, cóir, pocáir, ruaimíneacé, fead bí pí. Coirpís an úabál a sabáil dá maíoi epóire uirí sup cail pí caoiteamlacé agus cáirdeacé, agus sup íompuis pí amac map a comáirpa. Úíoc pí féin ann: cup feap eile a "cup ar ríúe" oi, agus ba corpacé an raosáil bí as an scailis r' ágáinn féin óo fáv' r maír an té úo.

CLANN ÚRÍÚE.

Do péir map bíod clamn na caillice as imteacé i úpav ó baile, bíod ar a seomáirle féin. Bíod clamn úpúioe as imteacé map an seavóna: ac má bí, bí cion agus cuimíne acu ar an tpean-mnaoi ú'fás ríav ra mbaile. Ó támic tpeor ionntu, cúis ríav ríar a cáir dá mácarí. Cúis rín a epóide, agus úp beas nac nveapá go utámie epuc na hóise ar air uirí. Fúair pí ruarú ó sabaramílacé na caillice, agus poimé veas ar air ar baimeav oi ran éasóir. Ma céann peo, bíod curó don clamn—boglacáin ósa ríonta san searriavó san sanáiró—a tabairé móna agus úpúe ípceacé as an scailis, as capavó eapíac na mbó, a' gíocamáil agus a cipiléapacé ar puo an tíge aici. Níof cup úpúioe ríim ann: níof dume ampeapacé apíam féin i. Níof cúis pí go mbíod map rín a cnúit le ubla agus mílpeáin fááil, agus níof aipúis rí go raib na ríacla beagnacé lobta ma seann. Ac an curó acu bí gúinn géar—á bu bú!—bí an gráin ar an scailis acu go úpíreav san map bí as sac dume ar puo na háite.

UADAR

Cé'pú iongnavó an gráin a veit uirí nuair coirpís munnúir a tíge féin as éirpé i n-áirde, a' dul ma haáaró. a ríónacánaéc léite agus a' feacavó camce. Coirpís ríav opcu map veiríum. Bí an veacá. rí-áarú. Bíodaf po móc a uil i n-éaván oibpe agus rí-fáva san rísup tpaónóna: ní raavóar a' fááil aipúioe póca le bail—san tpaéc ar laeáanta raóire map bíod as clamn na seomáirpa ar fead na bliavóna.

Níof ú'píu veic tpuí an ríéal sup coirpís an clamn iníme íav féin. Céapó nac raib uacú agus a sabáil úóib! Bí na ba rí-falac le uil i n-aice leo: cupíreavó níge na poiteacé oigíreacé ar a láma. Cé úeapóacéav éavacé ná ríocáil! Siampa, vámpa, ríocáil ríová, cócáil móra epóicimín ríón—fead, mo veapmavó—rpeacáirpí agus ríacla úpéiré!!!

BEARTA MÓR.

Map rín ve, bí an raosáil a' dul ma

haáaró. Céapó do bí aici le véanam? Úagáir pí opcu ac fúair pí sac ar-le pocáil. Ú'féacé pí leir an mblavóar, agus cuairó ríav-ran un vánacáa. Ú veiréav le n-a rímacé agus níof éavair a céite. Coirpís pí as amláro agus as anrán, a' caomeavó agus a' ráv go raib cuile ní ar puo na háite dá goiró agus dá fúavacé. Céap pí go mb' i Bearta Míof ba cionnacé le san im veit ra maírteavó ná ub veit i ndíavó na seapíe i mbéal an ríóimáir.

Rinne corpuime meangavó gáirpí, agus ú'fan an ríéal map rín go úpaca pí Bearta Lá a tabairé meacan, san ceav san íarriavó, ar fávóva beas na úpíleamónvóacé. Táppamís pí uirí agus ú'íom-áruúis pí an t-im, na huibeacá agus céav puo leo ar an mnaoi móir. Ac bí Bearta i ndon cup cúici: apae, tá' r as an raosáil, nac mbíonn pé 'na céol i seomnúide as "vean a' ríováiré" ar ndóis ar an scáimé tágar na buillí. Síil mac Máire Nic Franca agus cúpla raor cloice íav do corp. So úpéáí ríonta, ú'fás ríav a scúio oibpe agus rus ríav táll ar an mbeiré ban. Ac ba teann lávóir an bleiteacé mná Bearta: cuairó pí ra maírteacé, agus dáil pí na

FÁINNI.

Má teapúigeann fáinni uair ríóib éugam-ra úcupíreavó éugac leabhrán a úpúise tú sac eolar i n-ávavó ann. Táirbeánra pé uiré an éaoi le aipíeavó úáirpí a fááil ú tpoíoblóio a feacáimé.

S. PALLER, I NGAILLIM.

Éavacé saeóealacé ar feavaf le fááil ó PROMINSIAS MÁC DONNÉAVÓA 7 A Cóm,

: : I NGAILLIM. : :
A cupí olúéar i seomnáirde le véancur na héiréann a cup 'un cinn.

An Teacé ma Labarcarí Saéúis.

S. Ó FÁCAIS 7 A Cóm, TEORANTA.

—Óioitúirpí 7 Reacavóirpí,—
Tae, ríonta 7 úirge veaca,

POIRGÍONTA CEANMAÍGEACÉA,
na gáillime.

Tá cultaí 7 cócáil móra nac
: úpúil ríarú i na seíonn as :

ANTOINE Ó RÍAIN,
SRÁIO NA SIOPÁI,
: : I NGAILLIM. : :

AN "LUCÁNIA."

Map maic leac rocar maic a ríinneavó i
: néimín ríóib cúis :

DOMNAIL UA DUACÁLLA, I MUIG NUAVAC.

· níl don tpoipa úp na cúis a úpúil níof mó eapíaróe saeóealacé le fááil ann ná as

A. MOON, TEORANTA,
a úíolar cultaí feap, hacáil ban 7 sac don tpoie éavóis feilear ú'feap, vean, nó páirpe.

POIRGÍONTA EGLINTON, I NGAILLIM.

TEAC AORDEACÉA. MNÁ UÍ BACÁIN,
Ceapmós Páppell, Baile Áca Clia.

An bíav 7 an veoc íp feapí 7 íav rín fáirpís 7 le
: fááil ar a luacé.

Tá cuile ríocáimé ra teac peo.

An Teacé a úpúil cliaí ar le haáaró
Tae, ríona, bíocáilte 7 íntreavó tíge.

•••••
M. Úpéacáicé,
SRÁIO ÁRÓ, NA GÁILLIME.

raorta n' raib ann ac ar éigim go dtug an cailleac na cora léite
 Leir an pláma agur leir an leonad fuair si, ní déarna si buille fa mbéim tabairt ó foim. Agur déanta na fírinne ní raor plán áta bean a' píobairte: tá si cospuigíte go mór ina h-íntinn ac go dtuill an óige aici.

A LEIGEAS

Níl fíor ag luét na mbailte cé acu luibeanna, rnaíte leonta, ná meacan a' coimpre ir fearr don beirt. Tá uochtúr tair "rha hoileám" a' veir go dtiocfaid an cailleac t'píd dá mb' féidir leir féim fhearat uiréi. Níl a dáo pácaé láidri, a' veir pé: agur tá na muca mara contubairteac an trác reo bhiaidam.

Níl fíor agam. Eadramn féim, si mo baramail nac bfuil fa bfeap céadna ac uormór. Cé'cuata leigear ar bit veit aige ac "fadairt buide"? Sa zcár láirteac, bead "rhaidim na b'péir" cuile pioc com' fointeac.

Niarrad ar fear leigir teact ar Daite na Rur. Fear maic clirte. Ar a fon rin, tá pé com' rúgim, leirgeamail sup leir an tubairt veit a' tnat leir. Fá ládair, ní tiz leir cospuige: tá "an bhuicéimeac" agur "bhuicéilac" ar na páiréi fa mbaile aige.

Dair le fear feara Daite na zCim-bheac sup znoctai cuirteora Dearta mór a leigear, agur dá mbead an cáp rin péid, nár r'píd ar bit: n' veirtead na zealaige "lur na n-ómpeac" a zleap uo'n cailiz.

AIREAC DUIT!

"Cé ní an cailleac"? Sin a tomair opt. Zlac comairle agur ná vean cuirteoraic uo' dume ar bit: bionn teir ar an obair rin. Má tá miosóg agad, coinniz zlan, zcár i; níl fíor agad nac mbead opt neargóro a leigean in uo' teac féim t'péir an earragz.

AN BEIRNEAC.

Aizirín—Tá an lur úo a' fár ag bun fúinneoige an b'paeoiz. Fuair páo'pae ós é ó' mnaoi uaral zuz aige uo' nuair bi an zairra c'rupac air.—An D.

Urian mór ó Urian, Áro-Rí i n-Éirinn.

Ói rin pad ó 7 ir pava ó bi, 7 dá mbéim an uair rin ann ní véim anoir ann. Ní raib mé aruam zlan r'zéal úr nó rean-r'zéal 7 níor uócaide rin ná veit zlan aon r'zéal.

Ói si mór i n'Éirinn a' dtugzai Urian mór air. Táimz cuize, lá, uairle 7 an-uairle ag ioc áro-cíor leir. U'péir pé amac t'pachóna t'péir na' daome uairle a r'zabad 7 uol abairle. Siubail pé f'píd a záiréin 7 táimz an t-éan 7 féim pé ar an zc'p'ann an taob eile ué. Níor éuala pé fuo ar bit aruam ba' umne leir ná ceol

TEAC NA H-OLLA

SRÁID NA SIOPAÍ,
 I NGAILLIM.

: Cuiréiz le véantur na : Cuitaí ó 50/-
 n'Éiréann 7 r'ábáil a' r'zead. | go uoi 80/-.

Ceannuiz éadac ar bit ceapuzgear uair ag tiz . . .

**tomáir uí cátaíl,
 i n'gaillim,**

áit a' b'puzge tú luac uo' cuio a' r'zead.

an éim. Táimz pé irteac 7 fuio pé 'ra zc'at'aoir 7 b'puz rail leir an ornad a' cuir pé ar.

"Mo zoi'rim tú, a si," ar' an ban-piozan, "tá tú raoi zc'apal!"

"Ní iorad dá véite ar aon uopu, ní co'ulóc'ad dá o'rdé ar aon leabard nó go b'fázad an t-éan a' féim fa n'zairéin an taob eile uoiom."

"Ná veán," ar' an ban-piozan, "a si 7 a' p'pionnra. Tá Murc'ad beag i mb'í' ác' Cliaé ag r'ogluim cleapa lúé 7 zairge. Cuir leirir raoi 'na' véim 7 raca pé ar tóir an éim i' u'áit. Má iméizeann t'p'ra véid uairle na h-Éiréann ag eapcamt mar bi tú 'uó' r'iz maic 7 a' t'aitneac'tail leobta."

z'p'íob pé leirir go bi' ác' Cliaé cuiz a' mac 7 baó é'n t-áimn a' bi ar a' mac: Murc'ad beag mac U'ruam M'óir ar Tobar na m'beoil i n'Éirinn.

Táimz Murc'ad beag irteac cuiz an mbuime. Dubairt si leir fuio 7 a' uin-neap a' veit aige. Factar uó go raib fearz uiréi nó nac raib si r'árta m' a' h'íntinn. U'f'p'arruz pé uí cé'n fát a' raib buaidéir uiréi. Dubairt si leir go b'puzir si leirir ó n-a' ádair 7 go raib baramail aici nár leirir maic i. U'puz pé an leirir 7 léiz pé i.

"Raca mipe abairle," ar' reiréan, "ar' cuiréad m'á'ra."

Nuair a' táimz Murc'ad abairle bi páilte mór foime 7 h'ínnrizead an cáp uó.

"Raca mipe," ar' reiréan, "ar' tóir an éim."

Cóirizead fuar foiteac mór uó 7 cuiréad irteac r'p'ór a' ma'p'fead' react mbliadna. Cuaird Murc'ad ar bopu; époc pé fuar a' cuio reolta móra buc'óideaca buc'áideaca com'p'ada, com'árta, com'úireaca le b'p'raib na zc'p'ann 7 níor fáz pé téada t'ipe zlan teannad nó r'ópai r'izne zlan r'éabad zlan r'úpáil: bi míolta móra ag comneál r'p'óir leir nó sup r'c'úir pé irteac i zcuan uap' áimn Oileán an Uaizuir. Cuaird Murc'ad or' cionn "deck" 7 léim pé amac ar an zc'ladac; t'p'p'ann pé irteac a' foiteac, zuz fuar é i n-áit nár baogal uó z'p'ann dá r'z'oiltead nó z'ac' uó b'z'ad nó z'aimm r'éirde uó plúcad go dtug pé r'p'iréi lae 7 bliadna air dá mbeir i' uoán 'r' nac mbéad pé ann ac aon uair an éluiz amám. Siubail Murc'ad amac ar fuo an oileán go raib foill'p'í b'z'ana h-oi'dé ag teannad leir 7 foill'p'í b'z'ana lae ag iméac't uair. Ní fáca pé áit air bit a' uoioc'p'ad leir cur fuar go maroin. Conaic pé uair coill; conaic pé ca'p'leán ir'c'iz fa zc'oil; cuaird pé com' p'ada leir an zc'airleán; r'ubail pé t'ap' ar an zc'airleán 7 ní fáca pé áit ar bit a' r'ac'ad pé irteac ac fúinneóza react r'p'óir ar a'p'oe. Factar uó sup uona an áit uó a' veit amuiz le h-áir na mballai go maroin. Zuz pé léim ar a' cuí 7 léim eile ar a' agaird 7 cuaird pé irteac ar fúinneóiz a' bi react r'p'óir ar a'p'oe. Uí ban-piozan ós foime 'na' fuio i zc'at'aoir óir 7 cat'aoir a'p'z'io le na h-áir 7 i ag cíorad a' emn le cíor óir 7 r'ac a'p'z'io. U'p'p'uz si 'na' rearam 7 ép'ait lám le Murc'ad. Ar r'ipe, "A' mac U'ruam M'óir ar Tobar na m'beoil i n'Éirinn, ir' p'ada mé fa' tóir opt—tá tú agam ar' veirtead. Anoir, a' Murc'ad," ar' r'ipe, "cioc'ra mo t'p'úir veap-b'p'áirteaca ar ball. U'p'p'ra r'iad leac nac raib ceap' ar bit agad fuio i zc'uirdeact na mná óize ceap'tan (?) ác't r'ana'c't an taob amuiz uen cuairt nó go dtioc'p'ad r'iad péim' abairle; sup fuap'ar' clú mná óize r'zabad 7 sup uoiuz a' tabairt ar' air. Abair leobta go uána nac le h'agaird clú a' n'v'p'p'ú'p'ra r'zabad ac le com'p'annac 7 céile a' r'ágáil uoit péim. U'p'p'ra r'iad leac uó mbu fuo é go raib tú teact mar' rin go mbead uairle na n'Éiréann leac le zc'ap' a' n'v'p'p'ú'p'ra a' comneál fuar. Abair leobta ar' air nac b'fuil áit a' r'ac'ad mac u'á'ra nac b'puzgead pé uairle an oileán le uol i m'dannaid air.

Táimz na' veap'b'p'áirteaca, 7 cuic z'ac' ní amac mar' uubrad.

"Raca mipe i m'dannaid opt," ar' an

fear ba rime.

"Raca mipe," ar' an u'p'ra fear.

"Raca mipe," ar' an t'p'iomad fear.

Anr'p'inn táimz an t'p'úir com' p'ada leir. Ép'ait an t'p'úir lám leir; múc le r'óg' é; dáit le u'p'or' é, 7 cíormuiz leir na b'p'ataib min-r'iova 7 r'p'óil é. C'ait'eadar an o'rdé 'na' t'p'í t'p'eaná: t'p'ann le r'p'annaid-eact, t'p'ann le r'z'calairdeact 7 t'p'ann le r'oi'rim r'ám 7 le co'ulac' go uo'táimz moc lae 7 zlan-t'p'oil'p'ie lá ar' na b'p'ac. C'ait r'iad 7 Murc'ad react react'maine ag uo'ánam r'p'óir ar fuo an oileán nó sup uubairt pé go raib pé in am uó uol abairle—ir' ag an m'dannaid a' bi an t-éan.

Zuz Murc'ad an bean go uoi an foiteac 7 an t-éan 7 an clairdeam' r'oluz—rin é a' b'puzir pé ué r'p'p'é. Cuir pé amac a' foiteac cun r'airge; zuz pé agaird ar' muir 7 a' cuí le talam 7 bi ag reolad go n'beaca pé i' b'p'ad i' b'p'airge. Táimz an ban-piozan cuize lá b'p'ez 7 zuz si uó r'áimne, 7 uubairt si leir veap'ead' r'p'í'io an b'p'áimne.

"An b'p'iceann tú t'ada uair, a' Murc'ad," ar' r'ipe.

"Féim," ar'ra Murc'ad, "tá foiteac a' teact éuzam fa' b'p'airge raoi t'p'om-r'ubal."

m. Mac e.

(Ní C'p'íoc).

TOIAD NA PÁIRE

A' daome, a' zcuata r'ib t'p'áct ar' feanm'óir na n-áirteaca naom'ta, Nó ar' an b'p'áire móra a' u'f'ulainz C'p'íorta a' r'ábáil r'íol éada ar' i'p'earna?

Táimc an teactaire ar' r'laic'ir go r'á'p'cur fá' uéim Muire má'c'air mar' r'úil ir' go mbead si

'Na má'c'air ag R'iz na n'z'p'árta:

U'umluiz si r'íor ar' a' z'luimí go c'p'áib'ceac agur uubairt si "céad páilte Roim' ní ar' bit ón ádair r'íorfuioe."

Anr'p'inn táimc an z'ac' z'p'éine Mar' tíoc'p'ad r'p'p'izead ar' f'p'ac Sup cu'p'ling pé fá' b'p'oinn Muire má'c'air.

U'iomcuir si é na t'p'í páite, Zo humal, cá'cal r'oi'z'oeac, náirteac, Nó go b'puzir si féim a' h-éim-ílic naom'ta an uair rin.

Zan ceap' temead, zan r'oluz com'le, Zan o'p'ead 7 bean a' lab'p'ó'ac' r'ocal léi, Zo b'puzir si féim a' h-éim-ílic naom'ta an uair rin.

An ceap'tama ho'rdé bi si bua'dap'ta; Táimc É'p'hó'ro r'ac'ac 7 a' móir-r'luag'ize, Agur mile leand sup bainead an ceann uoiob an uair rin.

Anr'p'inn a' u'f'ead' an leand uaral fuar ar' an ádair.

Agur u'f'p'arruz pé cé'n fát an cmead boct' daome a' uamamc.

"A' ílic a' zcuata tú t'p'áct ar' uadap' an aingil, Nuair adubairt pé go raib pé com' háro liom péim ir' na r'laic'ir,

Tá mé péid leir ar' maroin."

"A' ádair ó! cé'n luac r'ac'air a' z'lac'p'á ar' fon an éime daome a' r'ábáil?"

"A' ílic, ní z'lac'p'á mé luac r'ac'air ná r'áram

Zo b'p'áza mé fuil ílic R'ioz' zlan co'ir zlan p'ead'ad,

Nuair a' uoi'p'p'ideap' rin z'eo'ba r'íol éada a' b'p'p'ó'oin

Slán ón b'p'ead'ad go' Uia na n'z'p'árta."

"Sin uair a' b'p'p'ir-pe uoit, a' ádair na r'áirte,

Le humluizeact uoit-pe agur uoiob-ran a' ádair."

Trí bliadhna déag 7 ríde a éirí Mac Dé ar an talamh, ag teagairt na n-aoime agus dá mbairdeas, go bhfuair pé féin a cuio fóla bhaite ag lúdar palac.

"Seo é an ruidéar déirdeanac, a dearb- páirdeaca na páirte atá mire 7 ríde-re arson a caiteam, tá mé féin lib 7 tá mé bhaite."

"Ó! ní féidir rin, a dtair," arsa deardar, arbal, "An bhfuil sonduime ar an méro reo a déan- rad ort faice? Fairpe mé féin tú go dtí maidim, agus ní leigse mé an fára palac irteac ort."

"Leis túra do do dócar mór, a deardar, séanra do déal féin mé trí huairte ful da dtí maidim."

Cuaró pé un an trléibe pé 7 léis an páir.

"A dtair na páirte, ní féidir liom i reo a glacad. Tá mo éirde a' bualaó 7 tá mo suaili a' rgarad le méro na pian atá róm ar maidim."

"Ó an é rin é, a mlic, nár seall tú dam-ra féin an páir a fulamg? "Ó seallar déanra mé i a cóimlionad le huilteagad duit-re 7 doib-ran, a dtair."

Cuaró Mac Dé un an trléibe annrin 7 léis pé an páir, cuir pé trí rroca folad dá chearai seala;

An céad rrué: rrué 7 beannú na páirte, an darra rrué le cumá i ndiar na n-arbal, agus an tríoimad rrué leir an bpaír a fulamc.

Annrin cáimc trídár palac: Rus ar bapp láime air agus tus ré póg dó; 7 ní lé srád do.

"Nac maí i do póg a trídár palac, agus nac ríor a ráó go bhfuil acu-ran orm ar raó aithe?"

Annrin a maidim an fára palac irteac air Sabail de builli air de tuaisci 7 de fádti agus nac bhfuil son diabal acu a beirdeac álad air nac dtuidreac an méro rin amac ón ghenáim leir.

Annrin a dearc ríorca tarc ar an ngráda go bfeicead pé a raib sonduime ann dá cáirí saoil; "A Eom Dairte, a dalta 7 a brácair, fágam ort-ra cúram mo mácair."

Annrin a cuair Eom Dairte go dtí Muiré Mácair Conaic rí a' tigeac é 7 d'airnis rí go raib pé epáirde..

"A Eom Dairte, a dalta 7 a brácair, nó a bfeicead féin mo srád-ra?" "Conaic mé é, a maighean módmair, agus d'fágad mé sabta é i láma an námad."

Annrin a d'éirig an maighean glóimair ruar go foigheamail mipeamail, níor fan rí le i féin a cóirú nó a foerú go nveaca rí fan áit a raib an fára a' crumniú.

Carad fuil a lemb léite ar an mbócar ceann rí le n-a epóirde é 7 tus rí mile póg dó: "Sus mo epóirde do cuio fóla, a rtor agus an bfeiceann rí, a daome, a' múnad dom an eoluir i."

Annrin a d'airnis na diabal bhaiteac' sup i rin féin a mácair tóigeadar ruar ar a ngráda go háro i agus caiteadar amac raoi leacraca epuara na rraide i.

Searraó a cora 7 searraó a láma, agus ciarb iongnad daobre a daomi, Cuair rí i mbáici (.i. lagar).

"Duailigi mé féin 7 na damid le mo mácair,"

"Marbócamuid túra 7 buailreamuid do mácair."

"A Eom Dairte a dalta 7 a brácair nár fágaib mé ort-ra cúram mo mácair?"

Annrin a cuair Eom Dairte a buil Muiré Mácair

Tús pé ruar ar a deap-lám i sup bheadnuig an Maighean módmair tarc ar an ngráda.

"A Eom Dairte, a dalta 7 a brácair nó cé hé ríú i bpaó uaim ruar ar epann na páirte."

"Ceal nac n-airnigheann tú mé, a mácair, agus a liacra lá bheag a éirí mé in do cuioeacraim;

Do éid in mo déal 7 mo lám in do brollac agus mo ceann agad i bpolac ar a bpaír atá mé a fulamc.

Mairé mo srád tu, a mácair, "Mo feac ngráda tú a mlic na páirte," "Mairé nac doná an buair i rin, a mácair, sup fágaib tú ag mnáib an traoisail arís go bráé é."

Annrin a soil Eom Dairte agus Eóm Séamur agus soil an Maighean glóimair ó n-a epóirde zeal Mar ir aici a bí an t-árbair.

"Ná soil go mór go fóill, a mácair Deiró mire 7 túra san moill a' dul go páirteir."

Soilpe na ragaite muid 7 soilpe na brácair muid, agus soilpe deap mire i n-oiteán páirteir; Níl sonduime dá nsoilpe deap raoi mo dáir, a mácair nac mberó leabair agam-ra cóirighe dó i seuirte na ngráirte.

"Donna Ó Caáim a bí ra seoiri (i n-ace an náma)—ruaimneap ríorruide na bpláirdear go raib ag a anam—a tus an dán reo ríor uáim. Níl fuirig na ríreacra anoir air mar bí i rtorac. Tá an dán go maí mar rin féin 7 ir rú a éur ríor mar ir beag dá fóir atá ag seadilgeoirí ná hamrpe reo: fear diabanta éigin a rinne ra rean-traoisail é 7 b'epoir go bhuisirde cóir eile de ir na ríreibeanna dá nveantá a seuaré—p. an STUIC:

A CARA. má tairnigheann an STOC leat déan do díceall le n-a cur un cinn. ní féidir le luét an páiréir é coimneál ar siudal san cabair ó na seairde i seúis na seadilge.

Se an caoi is fearr cabrú linn: leat-córim a cur cugaim in ndíol ar an stoc go ceann blianna. innis sin do do cáirde.

Tír na n-ós.

ROINN NA BRÁISTÍ.

DUAISEANNA.

Tá luét an páiréir reo fá péir duair-eann a tabairt do páirí rsoile ar ué leirí nó airte seadilge a ríreob. Déar-feap duair-eanna do na páirí ir fearr ríreobpar airte nó leirí ar

Dáirdeacé "nó" lá ar donac."

NA DUAISEANNA:

An Céad Duair—Luac córimac de leab-raib seadilge.

An Dara Duair—Luac leat-córimac de leab-raib seadilge.

Cuirtear na hairtí cugaim poim an IS ad lá den lú.

COINSEALLAÇA:

1. Cairte coupon an STUIC a beir le SAC DON airte nó leirí.

2. Cairte-dearbú a beir agaim ón múmteoir sup páirde rsoile a ríreob an airte 7 sup ríreob an páirte i san cabair.

3. Ní mór don múmteoir doir an páirde agus an rang bhfuil pé ra rsoil ann a cu ríor.

4. Ir móre an trum a cuirtear i n-airte ar bí san pian láime an múm-teora a beir uirí.

Ir ót linn a ráó nac deáimig móran airte irteac an mí reo 7 nár féadamar duair a b'pionad Tá rúil agaim nac amlaíó déar an ríseal fearra.

DUAISEANNA EILE.

Tuidramuid luac córimac de leab-raib seadilge sac mí mar duair don té a cuir-tear cugaim an énuarac ir fearr de rean-rannca páirí, rannca beaga diaá, comair-eanna nó rísealca searra seannamara.

Díó a leirero rin ar lám agaim an céad lá de sac mí.

SEAN-FOCLA.

Diad rí rucam, Diad tuata dárimig, Diad caillige raocam, agus i dá b'pionac le n-a rnaíar.

AG IMTEACÉ MAR RÍEIM ÓN NGRÁDAR.

Tá eunte ríocamál 7 raram le ragaíl. . .

1. DTIG DOIRDEACRA MÍC CÁRTA, I LEIRÍR CEANNAM.

COUPON.

AN STOC. meiteam, 1918.

An maic leat CLÓDÓIREACT MAIC
 ar aipgead réarúnta?

Eis linn nua ar bhí ir áil leat a
 éirí i gclo go veap tairneamhac.
 Cuirpimis i gclo duit billí, tuair-
 irgí, leabhráin, liorfaí, 7c.

An "Galway Express"

Liam Ó Corraoin 7 a máic,
 Fumteoirí 7 Lón-Ceannairde,
 SRÁID DOMMIC NA GAILLIME.

Ó heipeamhóin.
 Carranaí 7 Siuairteáin 7 Gléar rocmairde.
 SRÁID EIRE NA GAILLIME.

Séamus Ó Bheacáin
 Ceannuirde Suail 7 Iomcuróir.
 SRÁID MEADONAC NA GAILLIME.

Tá an tae ir fearr i gConnacra 7 go leor neice
 eile atá maicteanac le faigáil i veisg

monica níc Donnada,
 SRÁID ÁRD NA GAILLIME.

MAC CEARA 7 A CLANN MAC,
 DADAIDÓIRÍ 7 DEASADÓIRÍ,
 GAILLIM

Uirpínir 7 Saé Incheab tige.
 Cliaa 7 céactaí, learú
 rreipialta.
 Dapig slag.
Ó corrbín.
 GAILLIM.

TÁILLIURACT.
BÁITÉAR Ó CUANACÁIN
 Táillíur 7 Tuigheasóirí tol-rgol,
 44, SRÁID CILLE DARA,
 baile áta cliat.
 Labairtar faeóilge annpeo.

AN STOC.
ORÓU.
 'Do'n
 átair ó ceallais,
 Spáid Dominic,
 na Gaillime.
 A Capa,
 Cuir eugam _____ cóipeanna
 ven STOC.
 Ainm _____
 Seolaó _____

Muinnitir uí Annpacáin
 384 bótar CIORCALDA Ó TUAIÓ,
 baile áta cliat.

A Swordsman of the Brigade - 3/9
Irish Heroines - - - 7d.
 (Tá ná leabhráí ro rpari éirio an bporc.)

Ir é micedál O hannpacáin oo marbhigeas le
 linn an Cairg 1916, oo rperíod iao.

Saé cimeál laebairt bainneann le éirinn
 le faigáil annpeo.

Na leabhráin faeóilge ir fearr le
 hazaró Sgol Connacra 'riao
 Leabhráin Cúculainn ar mhóó Dipeac.

An té a rgríob iao éairé ré bliadanta ag mún-
 adó faeóilge i rrgoltaea náirpúnta 7 i rgrao-
 dhraea ven faeóilg i gConnacra 7 i rgríob Conaill.

Le saé uile ugoarí faigáil fácu reo 7 fá
 Dealb-éairt Cúculainn, rreoruirde an múinteoiria
 7 tioncúir saé rrgoile rgríobtar ag
 Cló-Oibneaca Dúim Dealgan, Dúim Dealgan
 Clóóóirí faeóilge, Déapla, 7 Luét Déanta
 Ciceao 7 Suatantap.

Tomár Bheactnac,
 Lón-Ceannairde.
AN CEARNÓS, i nGAILLIM.

Beiró fáitce i gcomharde rrom faeóilgeoirí
 45 . . .

TIG DOIDEACTA UÍ CATAIN,
 AN CEARNÓS : : i nGAILLIM.

Tá saé cimeál reola le faigáil
 ar feabap ó

micedál mac coisdealda, i nGAILLIM.

ROSC CATA FAEÓEAL.
 The soldier's song.—É in a ceart roir
 ceól ir abhrán, agur oipeamhac von
 rriano. É i nfaeóilg, éom maré. 1/1
 an éóib, per porc.

whack pol the whistle.—abhrán rgrinn
 i mbeupla. An rpile céaona a ein.
 É oipeamhac oo eól an rriano. 1/1 a
 éóib.

Seobaró luét rriopa nior rraoipe 'ná rruo iao.

Ó rraoláin 7 a máic,
 In uactap cé urmúman a 17, ác cliat.

Do gní Ó Formáin 7 a com.
 Leabhrá Cunnair, leabhrá Ceannuirgeacta,
 e abhrá póca, Láimrgríobinní, málaí pái-
 péir 7c., clúoac a éur ar leabhráid 7
 leabhrá 7 páirpéir nuaróeacta a díol. Tá
 lea ma Connacra na faeóilge ar faigáil acu.
 Teac clóóóiréacta, na Gaillime.

UA FAÇAIS 7 A MÁC, Lón-Ceannairde
 Spáid Dominic na Gaillime.

Diaó ar feabap ar luac réarúnta:

Teac Doideacta 32 plás
an pléimionnais, ác cliat.
 Ápur faeóealac oo faeóealaid.

Ordeacar.
 Má ceapuirgeann Toza na faeóilge uair
 céirig 45

COLÁIRÓÍ i DTUAR MÍC CÉIDE,
CONNACT 7 AS AN SPIÓEAL.
 An éeao téapma ... Iao túl go veí 27ao túl.
 An oara téapma...29ao túl go veí 7ao Meaon
 rroghair.

Le éuire ugoarí a fáigáil fá
 Coláirpe Tuair Míe Céide
 cuir bonn leir an
 átair Mac Corrbín, S.P., pártapage:
 fá Coláirpe an Spíóeal leir an
 átair Mac Giolla Seanais, S.P., an Spíóeal.

Beiró lá bheáig rraoipe agao le hair loea 7 rraige
 An t-átair b. Ó Críocáin,
 Rúnairde, : : An rgráinreac, Sligeac.

COLÁISTE IGHÁIDE NAOMHA.
 (Cumann Iora.) : : : i nGAILLIM.

Coláirpe roir-meaonac é reo a bfuil teagars
 dá ádairt ann ar na rraoipraea rrogluma a éur-
 ear uirne i rgruac a óul go hioirgoil nó a uul
 i n-éavon rgróea rraéct-ceannairgeacta. Airie ar
 leir dá tabairt oo rraipúir óga. Páirc baire ar
 éulaib an tige. Le saé uile ugoarí a fáigáil, rgríob ag
 AN AIRCINNEAC.

CLOCAR OIRO NAOMH URSULA, i SLIGEAC
 Ordeacar i gcoir na hioirgoile, (buairdeamap
 ceirpe cinn veag ve rrgoláirgeacta an dá bliadain
 reo cairte) i gcoir rgrúóú an buirp roir-meaonac,
 na mbann, Cumann na rrgcoltóir, I.S.M. rraéctála,
 rrgoláirgeacta an Rioz, 7c. Tá rrgoil tigeacair fá
 leir agairn.

COLÁISTE ADAMHÁIN i LEITIR
CEANANN
 Tá áro-ordeacar le fáigáil ra rrgoláirpe
 reo agur beiró na mic léiginn ann fá rriúpar
 na n-oirí ir oirte rroglumta dá bfuil i
 n-aon áic.

Le react mbliadóna rgrócuig mic léiginn
 an Coláirpe reo go leor uairpeanna ran
 iolrgoil—uairpeanna a b'riú £45 ra mbliad-
 ain ar feao éri mbliadain.

Fuair mic léiginn an Coláirpe reo buair
 faeóilge, buair rgréigire, lairime agur
 rraicre ir na rgrúóuige roir-meaonacai
 Sa rgeáo tSataim ve mí Meaóim an
 tSamparó éuire bliadain bíonn rgrúóú
 ar bun ag luét an Coláirpe agur na rraipúir
 ir airpe a rgeóbrap marie fá rgrúóú rin
 beiró áic le fáigáil i n-airge acu ra
 rrgoláirpe

Tugtar uair ar leir von uirne ir fearr
 a bfuil eolur aige ar faeóilg.

Le saé uile ugoarí a fáigáil, rgríobtar
 45 an

UACTARÁIN.

Tá 59,081 Siopaí i nÉirinn
 le véantur rrailla a díol.
 Ní díolamuro-ne ac

EARRAIDE RINNEAD
 — i nÉIRINN.

O rraoláin 7 a com,
 11 Sparo uactapac Uí Conaill,
 i mbaile áta cliat.

Tá teac órta a bfuil compóirte ann ag
SÉAMUS Ó LAIÖE,
 SRÁID DOMMIC IOCTAIR NA GAILLIME.
 "Toza saea bró 7 rean saea vege" aige.